

TEATRE NACIONAL
DE CATALUNYA

MEMÒRIA DE
LA TEMPORADA
2016 — 2017

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

15
16
17
18

MEMÒRIA DE
LA TEMPORADA
2016 — 2017

⁴ Presentació ⁶ Òrgans de govern ⁸ Mecenes
¹⁰ Aspectes rellevants ¹⁴ Espectacles ³⁰ Programes
pedagògic i social ³⁴ El TNC en xifres ⁴⁰ Memòria
econòmica ⁴³ Traduccions

PRESENTACIÓ

5

Un any més tinc l'honor de presentar una memòria de la temporada 2016/2017 amb el goig de poder afirmar que ha estat un èxit, tant pel que fa al projecte de teatre públic que s'ha adreçat a tota la ciutadania a través de la programació artística, com per l'acollida del públic, que s'ha bolcat amb els espectacles i ha acudit a les sales a gaudir de tota l'oferta. Unes creacions de tot tipus i per a tots els gustos, des de les més clàssiques i populars, fins a les més contemporànies i innovadores, passant per les propostes per a tota la família i també, especialment, per les iniciatives de caire social que fan del TNC un teatre més obert i amb l'afany de facilitar l'accés a la cultura a tota la ciutadania i, sobretot, a les persones que tenen més dificultats per accedir-hi.

Tot això ha estat possible, com sempre, gràcies als creadors, als directors, actors i actrius de la temporada i tots els treballadors i patrocinadors del TNC, i, evidentment, al públic, el nostre destinatari final.

La temporada 2016/2017, doncs, la quarta de Xavier Albertí com a director artístic, ha estat la consolidació d'aquest projecte de teatre públic en què tots els ciutadans i ciutadanes del país s'han fet seu aquest teatre, una institució que enguany celebra els vint anys des de la inauguració oficial del 1997 i que té la voluntat de continuar sent un equipament cultural públic de primer ordre.

Esperem que trobareu útil aquesta memòria que us presentem i que us estimularà a continuar seguint de ben a prop el Teatre Nacional de Catalunya.

Neus Aranda

Presidenta del Consell d'Administració
del Teatre Nacional de Catalunya

ÒRGANS DE GOVERN

2

7

CONSELL D'ADMINISTRACIÓ

Presidenta

Neus Aranda

Vocals

**Pau Villòria, Josep Maria Jové,
Natàlia Garriga, Bernat Valls,
Jordi Miró, Jordi Sellas,
Núria Llorach, Joan Maria Gual,
Emilio Zegrí, Joaquim Triadú,
David Madí, Mita Casacuberta**

Secretària

Pilar Bayarri i Roda

DIRECCIÓ ARTÍSTICA

Director artístic

Xavier Albertí

DIRECCIÓ EXECUTIVA

Directora executiva

Mònica Campos

MECENES

9

Els patrocinadors són una part fonamental del Teatre Nacional de Catalunya. Més enllà de les seves aportacions, sens dubte imprescindibles, suposen també la participació de la societat civil en el projecte del TNC, un teatre que volem que sigui de tothom i per a tothom.

Aquesta pàgina de la memòria és un orgull i fer-la créixer serà poder anar més enllà de la nostra missió. Gràcies pel vostre compromís amb el TNC i amb la cultura.

Mònica Campos

Directora executiva

Patrocinador

Damm
Fundació

Protectors

 Obra Social "la Caixa"

 Sabadell
Fundació

FUNDACION
ACS

Benefactors

Agrolimen

Coca-Cola

Gramona

LA VANGUARDIA

3

CATALUNYA
RÀDIO

Col·laboradors

 RED
ELÉCTRICA
DE ESPAÑA

SOLAN
DE CABRAS

 LACOSTE

 abertis

Catalunya

 COMSA
CORPORACIÓN

 Port de Barcelona

 MARC MARTÍ

serunion

STEREORENT
Esdeveniments | Serveis audiovisuals

ESTEVE

 CANDELAS

 el Periódico

 NESTLÉ
CAJA ROJA

EL PUNT AVUI+

MONTIBELLO
EXPERIENCE BEAUTY

 a
afel.cat

RAC1

Cacaolat

ASPECTES RELLEVANTS

4

11

La programació de la temporada 2016/2017 va donar el tret de sortida amb la recuperació d'una peça del patrimoni musical, *L'Aplec del Remei* de Josep Anselm Clavé, la primera sarsuela en llengua catalana, de la qual s'ha fet una representació íntegra acompanyada d'una dramatúrgia per contextualitzar l'obra i redescobrir l'autor amb qui es considera que comença la cultura catalana moderna, les noves formes d'oci de la societat i fins i tot el sistema de tensions essencials que han vertebrat la nostra vida política durant més de cent cinquanta anys.

Aquest primer tast pel que fa a peces del patrimoni clàssic català ha continuat al llarg de la temporada amb obres tan representatives com *La senyora Florentina i el seu amor Homer* de Mercè Rodoreda, una autèntica celebració de la llibertat femenina a la Sala Gran, i *La fortuna de Sílvia*, una obra d'una modernitat sorprenent en què se'ns revela el Josep Maria de Sagarra més personal i universal.

La dramatúrgia catalana contemporània, entesa en el sentit més ampli, més multidisciplinari, ha tingut també una presència transversal i intergeneracional durant la temporada. Així, hem assistit a l'estrena dels textos encarregats a joves autors com Marc Rosich (*A tots els que heu vingut*), Davide Carnevali (*Actes obscens en espai públic*) i hem estat testimoni de les creacions més diverses, com *Lucis et umbrae* de Sergi Buka, Jordi Sabatés i Victoria Szpunberg, un recorregut per l'evolució de la llanterna màgica; *Cosas que se olvidan fácilmente* de Xavier Bobés, una joia del teatre d'objectes; i *Body sushi*, el darrer text de Francesc Meseguer, sorgit de la bústia de textos del TNC. Unes creacions que, cadascuna en el seu àmbit, han plantejat espectacles fora dels marges del drama tradicional per convidar l'espectador a reconsiderar la seva mirada sobre la realitat a través del joc escènic.

La presència d'autors universals també ha estat una constant de la programació i s'han traduït i representat obres del repertori europeu de primer ordre. En el cas dels clàssics, acostats a una estè-

tica més contemporània, han reforçat un pilar important de la temporada, la creació de nous públics a través de la revisió dels clàssics, des de mirades desacomplexades i atractives que afavoreixen l'acostament dels espectadors més joves. Així, en aquest sentit, la reposició del musical *Molt soroll per no res* ha estat paradigmàtica però també la versió de José Luis Gómez de la *Celestina* a càrrec del Teatro de la Abadía, la relectura de *Vània* de Txèkhov que ens ha brindat Moma Teatre i, molt especialment, l'adaptació que Lluïsa Cunillé ha fet de *Ricard III* de Shakespeare a partir de la nova traducció de Joan Sellent, que ens ha demostrat el sorprenent poder d'atracció que pot arribar a tenir a la Sala Gran un espectacle basat en el valor essencial de la paraula literària, donant lloc a catarsis col·lectives d'extraordinària qualitat ideològica.

A més dels clàssics, els contemporanis universals han tingut un lloc molt destacat en la programació de la Sala Petita i per primera vegada han entrat a la nòmina d'autors estrenats al TNC dos autors indiscutibles de la dramaturgia europea del segle xx: Lars Norén amb *El coratge de matar* i B. M. Koltès amb *En la solitud dels camps de cotó*, dos textos que s'endinsen pels terrenys més recòndits de les relacions humanes en la nostra societat.

L'epicentre patrimonial d'aquesta temporada ha girat entorn de la figura i l'obra de Joan Brossa, un dels creadors més eclèctics del panorama amb una extensa producció tant literària com plàstica. Així, el TNC amb la col·laboració de la Fundació Joan Brossa, el MACBA i altres entitats han organitzat un seguit d'espectacles i d'activitats en el marc de l'epicentre *Brossa, variacions i varietats* que ha volgut oferir una mirada transversal sobre totes les disciplines que va conrear per ajudar-nos a comprendre millor la seva actualitat.

Amb tot, la columna vertebradora de la relectura sobre l'autor ha estat l'espectacle *Gollar de cranis. ESQUERDES PARRACS ENDERROCS*, la creació de la nova companyia de graduats en arts escèniques de l'Insti-

tut del Teatre, IT Teatre, que amb la col·laboració de l'Escola Superior de Música de Catalunya i de la mà de Carles Santos i Jordi Oriol, ha conduït l'espectador a la recerca de Brossa, del seu llegat essencial i de la seva extemporània proposta de futur. En aquest sentit, també s'ha presentat la instal·lació visual i sonora de Cabosanroque, *No em va fer Joan Brossa*.

La programació familiar del TNC s'ha consolidat amb la presentació de tres espectacles que, a partir de tres disciplines diferents, han acostat els espectadors més joves al fet escènic: *Els perseguidors de paraules*, la incursió del dramaturg Marc Artigau en el teatre de text per a joves, l'espectacle de dansa *Zaquizamí* de la companyia Roberto G. Alonso, un cant a la diversitat, a la solidaritat i a l'esperit de superació, i *El somni de Gulliver* de Roland Olbeter, un clàssic transformat en una sorprenent òpera mecanitzada.

La música també ha tingut un lloc en la programació i els concerts *Essències* amb l'Orquestra Simfònica Victoria de los Ángeles i, especialment, *Museu Obeses* del quartet contemporani Obeses, han estat una excel·lent oportunitat per obrir el teatre a nous públics. I per acabar la temporada d'una manera excepcional, *Letter to a Man*, una proposta basada en els cèlebres diaris de Vatslav Nijinski, de l'icònic Robert Wilson i el gran ballarí Mikhail Baryshnikov ha significat una ocasió irrepetible de veure en escena una de les figures llegendàries de la dansa internacional de tots els temps.

Per acabar aquest balanç de la temporada, només em queda recordar la importància del programa social del teatre i les tres propostes que s'hi han emmarcat: *Llull a la Ciutat Nova* de Teresa Vilardell i Miquel Casamayor, una proposta que ha vertebrat la paraula poètica de Llull amb les vivències contemporànies de les persones de diverses creences i països que hi han participat; *A cor obert* de Descabelladas, una proposta sorgida d'una iniciativa social que treballa la cre-

ativitat i les arts escèniques aplicades a la superació personal en un procés de desdramatització de la malaltia, i *Kalimat (Paraules)*, un relat de deu refugiats del camp de Nea Kavala al nord de Grècia, que fruit d'un taller d'escriptura desenvolupat l'estiu del 2016 pel projecte Paramythádes van exposar en primera persona la seva situació social. En aquest mateix sentit i amb l'afany de ser un teatre obert a tota la ciutadania i de facilitar l'accés a la cultura a col·lectius que tenen dificultats per accedir-hi, el TNC ha participat en el programa Apropa Cultura i el projecte Deslimita'm, organitzat per la Fundació La Roda i l'Associació ImpactaT Intervencions Teatrals, que treballa amb joves en risc d'exclusió social des de les eines teatrals.

El TNC vol continuar contribuint decididament en la difusió territorial de les arts escèniques amb l'organització de gires de les seves produccions. Per aquest motiu, durant la temporada 2016/2017 els espectacles *El Público* (coproducció amb el Teatro de la Abadía la temporada 2015/2016), *Foot-ball* (coproducció amb Gelabert Azzopardi i Mediapro la temporada 2014/2015), i *La fortuna de Silvia* i *Gollar de cranis ESQUERDES PARRACS ENDERROCS* d'aquesta temporada, a més a més de *Lucis et umbrae* que té previst girar per Catalunya en els propers mesos, han girat no només pels territoris de llengua catalana sinó també, en alguns casos, per fora de Catalunya.

Finalment, només em queda agrair-vos la vostra confiança en aquest projecte compartit que és el Teatre Nacional de Catalunya, que després de quatre anys s'ha convertit ja en molt més que un mer espai de programació i ha esdevingut un referent per ajudar-nos a pensar i repensar millor la nostra identitat col·lectiva des d'un sòlid compromís ètic amb la nostra societat.

Xavier Albertí

Director artístic

ESPECTACLES

Nombre de funcions
4

Total espectadors
3.134

Percentatge d'ocupació
92,50%

L'APLEC DEL REMEI

“Per iniciativa del Teatre Nacional de Catalunya s’ha ressuscitat una curiosa obra del gran apòstol de la música coral i polític Josep Anselm Clavé, que entre les múltiples creacions tenia una mena de sarsuela en català que es va estrenar al Liceu el 1858 amb tretze representacions. Després va desaparèixer del món i ha tornat ara en una brillant i coratjosa iniciativa del TNC i el seu equip directiu, entre el qual figura la directora Wanda Pitrowska.”

Roger Alier,
La Vanguardia — 02/10/16

Sala Gran
29/09/16 — 02/10/16

Autoria **Josep Anselm Clavé** Direcció **Wanda Pitrowska** Amb **Maria Hinojosa** (soprano), **Marta Fiol** (mezzosoprano), **Antoni Comas** (tenor), **Josep-Ramon Oliver** (baríton), **Miquel Cobos** (baríton), **Oriol Genís** (actor), **Roberto G. Alonso** (actor) Producció **Teatre Nacional de Catalunya** i **Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC)**

16

EL CORATGE DE MATAR

“Gran espectáculo en todos los sentidos es el que dirige Magda Puyo en el TNC”

María José Ragué-Arias,
El Mundo | Tendències
— 13/10/16

Sala Petita
06/10/16 – 30/10/16

Autoria **Lars Norén** Traducció **Joan Casas** i **Carolina Moreno** Direcció **Magda Puyo** Amb **Nao Albet**, **Manel Barceló**, **Maria Rodríguez** Producció **Teatre Nacional de Catalunya** i **Velvet Events**

Nombre de funcions 19
Total espectadors 3.030
Percentatge d'ocupació 59,95%

17

Nombre de funcions
1

Total espectadors
825

Percentatge d'ocupació
97,40%

MUSEU OBESES

“El concert de final de gira d’Obeses, *Museu Obeses*, és una experiència irrepetible en la qual el TNC es convertirà en un gran museu on es podrà fruit del riquíssim univers que envolta el grup i les seves cançons.”

Enderrock — 04/10/16

Sala Gran, 08/10/16

Autoria **Obeses** Amb **Arnau Tordera I** (veu i guitarres), **Maiol Montané** (bateria), **Arnau Burdó** (teclats), **Jaume Coll** (baix) i el **Cor d’Obeses**

Nombre de funcions
9

Total espectadors
7.596

Percentatge d'ocupació
99,65%

CELESTINA

“Gómez es converteix, envoltat per un magnífic repartiment, en l’eix de la funció. Als 76 anys, pletòrics d’energia i creativitat, l’artista es mostra dominador del personatge, a qui dóna vida magistralment.”

César López Rosell,
El Periódico — 23/10/16

Sala Gran
20/10/16 — 30/10/16

Autoria **Fernando de Rojas** Adequació per a l’escena **José Luis Gómez** i **Brenda Escobedo** Direcció **José Luis Gómez** Amb **Marta Belmonte**, **Diana Bernedo**, **Miguel Cubero**, **Palmira Ferrer**, **José Luis Gómez**, **Chete Lera**, **Nerea Moreno**, **Inma Nieto**, **Raúl Prieto**, **José Luis Torrijo** Producció **Teatro de la Abadía** i **Compañía Nacional de Teatro Clásico**

Nombre de funcions
27

Total
espectadors
20.741

Percentatge
d'ocupació
90,69%

MOLT SOROLL PER NO RES

“Llàcer va dissenyar un artefacte pensat per persuadir nou públic. Aquest ha estat el principal encert. [...] Per als nous i per als vells. *Molt soroll per no res* respira energia i dinamisme.”

Jordi Bordes,
El Punt Avui — 14/11/16

Sala Gran
24/11/16 — 01/01/17

Autoria **William Shakespeare** Traducció **Salvador Oliva**
Direcció **Àngel Llàcer** Direcció musical **Manu Guix**
Amb **David Verdaguer, Sílvia Abril, Aida Oset, Josep Palau, Jordi Coll, Lloïl Bertran, Albert Triola, Òscar Muñoz, Guillem Albà, Víctor Gómez, Georgia Stewart, Jordi Vidal, Màrcia Cisteró, Enric Cambray, Pau Ferran.** Orquestra: **Toni Pagés, Pere Foved, Jordi Franco, Clodulfo Núñez, Jordi Roquer, David Sánchez, Oriol Cusó, Miguel Àngel Royo, Pere Miró, Jaume Peña, Ivó Oller, Josep Tutusaus, David Dario García, Anna Fernández, Laia Pujolassos, Bernat Piqué, Úrsula Amargós, Carlora Amargós, Laura Bosch, Marçal Ayats, Edgar Caselles, Manu Guix i Joan Jesús Caro**
Producció **Teatre Nacional de Catalunya**

Nombre de funcions
21

Total
espectadors
5.569

Percentatge
d'ocupació
99,70%

LA FORTUNA DE SÍLVIA

“L'estrena de *La fortuna de Sílvia* el 1947 no va assolir l'èxit que Josep Maria de Sagarra desitjava. Ell sabia que es tractava d'una obra diferent de la seva exitosa producció anterior i va admetre que no havia trobat el seu públic. Doncs sembla que ja el té: la proposta de Jordi Prat i Coll té una bona venda anticipada i, per a mi, és el millor Sagarra que ha produït el TNC.”

Santi Fondevila,
Ara — 05/12/16

Sala Petita
29/11/16 — 25/12/16

Autoria **Josep Maria de Sagarra** Dramatúrgia i direcció **Jordi Prat i Coll** Amb **Anna Alarcón, Muntsa Alcañiz, Albert Baró, Laura Conejero, Berta Giraut, Pep Munné** Producció **Teatre Nacional de Catalunya i Teatres en Xarxa**

ENTRE LA VINYA E EL FENOLLAR

“En la commemoració de l'Any Lull s'han programat més d'un centenar d'activitats per tot el país i també a l'estranger, per mitjà de l'Institut Ramon Lull. Durant més d'un any s'han fet conferències, exposicions, concerts, projectes editorials, acadèmics i educatius per a divulgar la vida i l'obra de Ramon Lull en tots els vessants.”

Vila Web,
Redacció — 13/12/16

Sala Gran, 13/12/16

Amb **Pep Tosar, Xavier Albertí, Manel Barceló, Enric Majó, Pep Cruz, Marc Egea, Miquel G. Font, Joan Ollé, Lluís Soler, Clara Segura, Laia Noguera, Jordi Oriol** Actuacions musicals **Maria del Mar Bonet, Capella de Ministrers** Producció **Teatre Nacional de Catalunya i Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya**

Nombre de funcions **1**
Total espectadors **846**
Percentatge d'ocupació **99,88%**

Nombre de funcions
200

Total
espectadors
995

Percentatge
d'ocupació
99,50%

COSAS QUE SE OLVIDAN FÁCILMENTE

“Lluitar per conservar la memòria és una de les tasques més difícils a les quals ens enfrontem com a societat, però també com a individus. Després de diverses pròrrogues que parlen de l'èxit de la proposta, el Teatre Nacional de Catalunya ofereix l'oportunitat de pensar-hi per uns moments mitjançant *Cosas que se olvidan fácilmente*, una petita meravella creada i interpretada per Xavier Bobés.”

Esteve Plantada,
Nació Digital — 06/03/17

Magatzem
Gener 2017 — Juny 2017

Creació, direcció i interpretació **Xavier Bobés**
Producció **Xavier Bobés i Festival TNT. Terrassa Noves Tendències**

Nombre
de funcions
24

Total
espectadors
4.102

Percentatge
d'ocupació
60,61%

EN LA SOLITUD DELS CAMPS DE COTÓ

“I és que amb el seu regateig turmentat i obsessiu, Andreu Benito i Ivan Benet sovint esdevenen dues feres engabiades, i en les seves mirades i en les seves paraules enigmàtiques, en uns moviments perfectament calculats, s’hi pot veure en tot moment una magistral lliçó interpretativa.”

Joan Anton Benach,
La Vanguardia — 29/01/17

Sala Petita
19/01/17 — 19/02/17

Autoria **Bernard-Marie Koltès** Traducció **Sergi Belbel** Direcció **Joan Ollé**
Amb **Ivan Benet, Andreu Benito** Producció **Teatre Nacional de Catalunya**

ESSÈNCIES

“Doble objectiu acomplert. *Essències*, el programa d’home-natge a Victòria dels Àngels per recordar l’últim recital de cara al públic de la mítica soprano celebrat fa 20 anys al TNC i la presentació de l’orquestra que porta el seu nom, acompanyant la seva avantatjada deixeblla Ofèlia Sala, va acabar amb tan bones vibracions com havia començat.”

César López Rosell,
El Periódico — 23/01/17

Sala Gran, 21/01/2017

Autoria **Orquestra Simfònica Victoria de los Ángeles**
Direcció **Pedro Pardo** Amb **Ofèlia Sala** i l’**Orquestra Simfònica Victoria de los Ángeles** Producció **Fundació Victoria de los Ángeles**

Nombre de funcions **1**
Total espectadors **790**
Percentatge d’ocupació **93,27%**

LA SENYORA FLORENTINA I EL SEU AMOR HOMER

“Soberbio trabajo de Mercè Sampietro y fantástico debut teatral de Elisabet Casanovas en *La senyora Florentina i el seu amor Homer*, de Mercè Rodoreda, un éxito en el TNC barcelonés dirigido por Sergi Belbel.”

Marcos Ordóñez,
El País / Babelia — 28/02/17

Sala Gran
22/02/17 — 02/04/17

Autoria **Mercè Rodoreda** Direcció **Sergi Belbel** Amb **Carme Callol, Enric Cambray, Elisabet Casanovas, Gemma Martínez, Margarida Minguiñón, Mercè Sampietro, Toni Sevilla, Teresa Urroz** Producció **Teatre Nacional de Catalunya**

Nombre
de funcions
33

Total
espectadors
24.688

Percentatge
d'ocupació
90,03%

VÀNIA

“Fins diumenge es pot veure la companyia valenciana Moma Teatre al TNC amb la seva adaptació, prou clàssica i evitant reiteracions, de *Vània*, de Txèkhov. Totes les entrades estaven venudes abans de començar la setmana de funcions.”

Jordi Bordes,
El Punt Avui — 11/03/16

Sala Petita
08/03/17 — 12/03/17

Autoria **Anton Txèkhov** Traducció **Rodolf Sirera**
Direcció, dramaturgia, espai escènic i il·luminació **Carles Alfaro** Amb **Empar Canet, Josep Manel Casany, Àngel Figols, Mamen García, Juli Mira, Rebeca Valls**
Producció **Moma Teatre i Teatros del Canal**

Nombre de funcions **6**
Total espectadors **1.584**
Percentatge d’ocupació **99,25%**

Nombre
de funcions
24

Total
espectadors
5.893

Percentatge
d'ocupació
93,72%

A TOTS ELS QUE HEU VINGUT

“Un montaje necesario para expresar en catalán la corrupción catalana: es el momento de meter la bandera en la lavadora.”

Sergi Doria,
ABC — 11/04/17

Sala Petita
06/04/17 — 07/05/17

Autoria **Marc Rosich** Direcció **Marc Rosich**
Amb **Mercè Aránega**, **Lurdes Barba**, **Montse Esteve**, **Àurea Márquez**, **Mireia Pàmies**,
Carles Gilabert Producció **Teatre Nacional de Catalunya**

Nombre
de funcions
29

Total
espectadors
20.245

Percentatge
d'ocupació
82,42%

RICARD III

“Un Ricard III del qual Lluís Homar ha fet una brillant creació. Se’n pot dir que n’ha sorgit Lluís I el Magnífic.”

Joan-Anton Benach,
La Vanguardia — 11/05/17

Sala Gran
04/05/17 — 11/06/17

Autoria **William Shakespeare** Traducció **Joan Sellent**
Dramatúrgia **Lluïsa Cunillé** Direcció **Xavier Albertí**
Amb **Roger Casamajor**, **Jordi Collet**, **Antoni Comas**,
Carme Elias, **Oriol Genís**, **Robert González**, **Lluís Homar**, **Joel Joan**, **Lina Lambert**, **Albert Prat**, **Anna Sahun**, **Aina Sánchez**, **Julieta Serrano** i **Oscar Valsecchi** Producció **Teatre Nacional de Catalunya**

Nombre
de funcions
9

Total
espectadors
1.129

Percentatge
d'ocupació
55,02%

~~COLLAR DE CRANIS~~ ESQUERDES PARRACS ENDERROCS

“Mentre els intèrprets es perden seguint pilotes fora de camp, reben pluges de poma, i acaben empastifats entre tanta paraula eixelebrada, nosaltres acabem convertint-nos en agraïts còmplices de tan assenyada rauxa escènica.”

Ramon Oliver,
Recomana — 18/05/17

Sala Tallers
11/05/17 — 21/05/17

Autoria **Carles Santos** i **Jordi Oriol** a partir de **Joan Brossa** Direcció **Carles Santos**
i **Jordi Oriol** Interpretació **Arnau Armengol**, **Anna Berenguer**, **Ferran Echegaray**,
Jordi Font, **Blanca Garcia-Lladó**, **Berta Graells**, **Mirena Nafarrate**, **Ireneu Tranis**,
Berta Vidal Producció **Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona** i **Teatre Nacional de Catalunya** amb la col·laboració de l'**ESMUC**

LUCIS ET UMBRAE

“Il·lusionisme i literatura, teatre d’ombres i marionetes s’entrellacen en una inusual mostra interdisciplinària escènica, un joc entre la màgia i el teatre. El trio artístic Buka, Sabatés i Serra aconsegueix provocar i desconcertar de forma deliberada els espectadors gràcies a un llenguatge narratiu propi.”

Carla Mallol Güell,
Núvol — 30/05/17

Sala Petita
25/05/17 — 04/06/17

Idea original **Sergi Buka** Dramatúrgia i textos
Victoria Szpunberg Composició musical i piano
Jordi Sabatés Direcció **Xavier Martínez** Amb **Sergi Buka**, **Jordi Sabatés** i **Rosa Serra** Producció **Teatre Nacional de Catalunya** i **Sergi Buka**

Nombre de funcions **9**
Total espectadors **1.351**
Percentatge d'ocupació **56,86%**

Nombre
de funcions
2

Total
espectadors
449

Percentatge
d'ocupació
98,46%

BODY SUSHI

“El Teatre Nacional de Catalunya continua una temporada més amb l’impuls del projecte que va iniciar fa 3 temporades, per suport a nous autors de teatre.”

Teatral.net — 30/05/17

Sala Tallers
31/05/17 — 01/06/17

Autoria **Francesc Meseguer** Direcció **Tanya Beyeler**
Amb **Mònica Almirall, Melcior Casals** Producció
Teatre Nacional de Catalunya

24

LETTER TO A MAN

“El espectáculo es básicamente eso: pura poesía visual, un viaje al interior de Nijinsky ilustrado en un montaje elegante y hasta hermoso por la fuerza expresiva y de comunicación de esa gran estrella que ha sido Baryshnikov.”

Pablo Meléndez-Haddad,
ABC — 29/06/17

Sala Gran
29/06/17 — 02/07/17

Direcció, disseny d’escenografia i concepte
d’il·luminació **Robert Wilson**. Amb **Mikhail Baryshnikov** Producció Un projecte de **Change Performing Arts i Baryshnikov Productions**.
Productors executius **Elisabetta di Mambro, Franco Laera**. Associat amb **Huong Hoang**. Per encàrrec de **Spoletto Festival dei 2Mondi, BAM, Cal Performances University of California Berkeley i Center for the Art of Performance at UCLA**. Amb la col·laboració de **Teatros del Canal de Madrid i Les Ballets de Monte-Carlo / Monaco Dance Forum**

Amb el suport
la Fundació Banc
Sabadell i Abertis

25

Nombre
de funcions
9

Total
espectadors
816

Percentatge
d'ocupació
41,59%

ACTES OBSCENS EN ESPAI PÚBLIC

(Maneres amenes d’esperar
l’adveniment del messies)

“Si Albert Arribas fos alemany o grec, segurament aquest espectacle seria el must d’aquest Grec. I tothom estaria copiant-lo com si no existís un demà.”

Oriol Puig Taulé,
Núvol — 12/07/17

Sala Petita
06/07/17 — 16/07/17

Un espectacle de **Davide Carnevali i Albert Arribas** Text **Davide Carnevali** Direcció **Albert Arribas** Amb **Antònia Jaume, Màrcia Cisteró, Mònica Almirall, Oriol Genís, Sergi Torrecilla** Producció **Teatre Nacional de Catalunya i Centaure Produccions**

PROGRAMACIÓ FAMILIAR

El Teatre Nacional de Catalunya posa al servei de tots els centres d'ensenyament i altres institucions un servei educatiu per tal de fomentar la tasca pedagògica i donar suport a diverses iniciatives que millorin la recepció i el debat entorn de les arts escèniques. A més a més, un any més el TNC continua apostant per una línia de programació familiar per fomentar el teatre com a opció d'oci cultural en les activitats familiars.

26

Nombre de funcions
15

Total espectadors
2.434

Percentatge d'ocupació
71,17%

ELS PERSEGUIDORS DE PARAULES

“És una bona troballa convidar els espectadors que escriguin la seva paraula preferida. I que després misteriosament desapareguin per culpa del monstre. També regalar un llibre en blanc perquè s'atreveixin a crear el que vulguin, a casa.”

Jordi Bordes,
El Punt Avui — 19/11/16

Sala Tallers
09/11/16 — 27/11/16

Autoria **Marc Artigau i Queralt** Direcció **Marc Artigau i Queralt** Amb **Jordi Llovet, Marta Ossó, Marc Rius, Carol Rovira** Producció **Imaginart**

27

EL SOMNI DE GULLIVER

“Olbeter, experto en crear mecanismos fascinantes y espectaculares, revisiona la famosa obra de Swift en *El somni de Gulliver* convirtiéndola en una insólita y asombrosa ópera mecanizada.”

Jacinto Antón,
El País — 11/02/17

Sala Tallers
08/02/17 — 26/02/17

Idea, direcció i llibret **Roland Olbeter** Amb les veus de **Joan Martín-Royo** (Gulliver, baríton), **Clàudia Schneider** (Glumdalkitch, mezzosoprano), **Antoni Comas** (Rei Eggman, tenor), **Carlos Fesser** (Senyor Mondí, baix baríton), **Toni Gubau** i **Oriol Rosés** (Immortals, contratenors), **Antonio Fajardo** i **Néstor Pindado** (Corbs, baixos), **Anna Barreiro**, **Lucía Verger** i **Nerea Urriza** (Nanobots, cor infantil) – Escola Aula de Música 7, dirigides per **Óscar Larios** Producció **Grec Festival de Barcelona, Bayerische Staatsoper, Teatre Nacional de Catalunya**

Nombre de funcions
15

Total espectadors
1.968

Percentatge d'ocupació
87,47%

ZAQUIZAMÍ

“Los espectáculos de Roberto G. Alonso siempre son generosos en coreografías diversas, cuidados en todos los aspectos y con especial atención a la escenografía y los objetos que cubren el espacio escénico y los vestuarios, que diseña, cose y compone él mismo, con la inestimable ayuda de Victor Peralta en el vestuario y Toni Murchland en la escenografía.”

Ferran Baile,
Recomana — 24/03/17

Sala Tallers
18/03/17 — 09/04/17

Autoria **Cia. Roberto G. Alonso** Direcció i coreografia **Roberto G. Alonso** Amb **Anita Àstrid, Borja Fernández, Laura Marsal** Producció **Companyia Roberto G. Alonso**

Nombre de funcions
8

Total espectadors
1.091

Percentatge d'ocupació
59,81%

PROGRAMACIÓ SOCIAL

El TNC vol ser un teatre obert a tota la ciutadania i per això continua treballant amb diverses entitats amb l'afany de facilitar l'accés a la cultura a col·lectius que, per raons socials o econòmiques, tenen dificultats per accedir-hi o a col·lectius que troben en les arts escèniques un mitjà per a la integració social.

Nombre de funcions
2

Total espectadors
632

Percentatge d'ocupació
97,83%

Amb el suport de la Fundació Banc Sabadell

28 LLULL A LA CIUTAT NOVA

Es tracta d'un viatge que va des de Babel fins a Barcelona i que s'ha construït amb l'aportació de les seves pròpies històries. *Llull a la Ciutat Nova* és un espectacle de teatre social en 13 llengües que forma part del projecte social del TNC i en què les idees de Ramon Llull són la inspiració inicial.

Justo Barranco,
La Vanguardia — 28/10/2016

Sala Tallers
27/10/16 — 28/10/16

Autoria Teresa Vilardell i Miquel Casamayor
Dramatúrgia Miquel Casamayor Direcció Teresa Vilardell Amb Andrea Arreaga, Xavier Alomà, Cheikhou Oumar Balde, Nauman Choudary, Mina Farhani, Mitra Farhani, Jordi Font, Juan Carlos Gutiérrez, Roman Kovalenko, Ariadna Pastor, Anna Vendrell, Roman Vetrov Producció Teatre Nacional de Catalunya, Associació Cultural La Trilateral i Migra Studium

29

Nombre de funcions
2

Total espectadors
600

Percentatge d'ocupació
100%

Amb el suport de Coca-Cola

A COR OBERT (Un viatge coral a l'interior de Descabelladas)

La intenció [d'*A cor obert*] és que mitjançant el teatre les dones deixin de sentir-se «malaltes» o «discapacidades» per transformar-se en una persona completa, amb totes les (perfectes) imperfeccions que tenim tots els humans.

Núvol — 12/12/2016

Sala Tallers
15/12/16 — 16/12/16

Direcció i coordinació Isabel Díaz i Teresa Urroz
Direcció musical Alicia Martel Amb Montserrat Barrufet, Joana Delgado, Montse Delgado, Roser Godall, Mireia Mangiron, Dolors Marginet, Lourdes Martínez, Encarna Partida, Roser Pubill Producció Descabelladas i Dona Cançó

Nombre de funcions
1

Total espectadors
300

Percentatge d'ocupació
100%

KALIMAT (Paraules)

El espectáculo nació en agosto, fruto de un taller de escritura de unos voluntarios del equipo de Paramythádes. Agotó entradas para la única función prevista y gracias a que se retransmitió en directo en streaming a través de la página de Youtube del TNC, también pudo verse en Nea Kevala, un aeropuerto griego reconvertido en centro de acogida desde hace meses.

Leticia Blanco,
El Mundo — 22/12/16

Sala Tallers, 20/12/2016

Autoria Ahmed Al Hamso, Fatima Faraj, Ghadir Ghadir, Khamissa Hussein, Shaenaz Mamo, Bakher Mohamad, Mahmood Mohammad, Manar Mostafa, Hussein Mostafa, Maryam Mustafa Dramatúrgia i direcció Helena Tornero Amb Roger Casamajor, Alicia G. Reyero, Anna Güell, Isak Ferriz Georgina Latre, David Menéndez, Jorge Picó, Marc Pujol, Manar Taljo, Teresa Vallicrosa Amb la col·laboració de Joan Bentallé, Queralt Casasayas, Jordi Figueras, Carles Gilabert, Mireia Gubianas, Ramon Pujol, Vanessa Segura Producció Teatre Nacional de Catalunya i Coincidències Amb el suport de Institut Ramon Llull

PROGRAMES PEDAGÒGIC I SOCIAL

31

PROGRAMA PEDAGÒGIC

Com cada temporada el TNC ha ofert a tots els centres d'ensenyament i a altres institucions activitats diverses per acostar el fet teatral als infants i joves, d'una banda, adreçades específicament a centres educatius (infantil, primària, secundària i batxillerat) i, de l'altra, al públic en general.

PROGRAMA PEDAGÒGIC PER A CENTRES D'ENSENYAMENT

OBRES RECOMANADES PER A PRIMÀRIA

- *Els perseguidors de paraules*, de M. Artigau i Queralt
- *El somni de Gulliver*, de R. Olbeter (Com a novetat d'aquest any, després de les funcions escolars els alumnes van poder intercanviar impressions amb el director de l'espectacle)
- *Zaquizamí*, de la Cia. Roberto G. Alonso

OBRES RECOMANADES PER A SECUNDÀRIA I BATXILLERAT

- *Celestina*, de F. de Rojas
- *Molt soroll per no res*, de W. Shakespeare
- *La fortuna de Sílvia*, de J. M. de Sagarra
- *La senyora Florentina i el seu amor Homer*, de M. Rodoreda

Nombre de funcions escolars ofertes: **24**

Nombre d'alumnes assistents: **8.472**

Aforament ofert: **9.676**

Ocupació final: **87,56%**

Guies pedagògiques ofertes: **6** (*Celestina*, *Els perseguidors de paraules*, *Molt soroll per no res*, *La fortuna de Sílvia*, *El somni de Gulliver* i *La senyora Florentina i el seu amor Homer*)

ACTIVITATS

- Taller de poesia *Vers a vers* (s'ha treballat el poema *La gàbia del llenguatge* de Joan Brossa de la mà de l'actriu Anna Alarcón): 113 alumnes.
- Un dia al TNC (per tal de fomentar el teatre com a fet cultural, ric i complex el TNC acull grups de joves perquè treballin l'espectacle que escullin, del qual assistiran a una funció): 193 alumnes acompanyats de 16 professors han pogut gaudir de l'experiència.

La temporada 2016/2017, el TNC s'ha sumat a un programa educatiu innovador per a centres d'ensenyament que vol concretar un nou projecte pedagògic a partir de l'especialització en una matèria singular que articuli el currículum dels centres que hi participen, el projecte Escoles Tàndem de la Fundació Catalunya – la Pedrera. El projecte compta amb l'assessorament, seguiment i finançament de la Fundació Catalunya – la Pedrera i la col·laboració del Departament d'Ensenyament. En aquest primer any en el programa, el TNC ha fet tàndem amb l'Escola Ramon Llull del barri de la Sagrada Família de Barcelona.

PROGRAMA PEDAGÒGIC PER A PÚBLIC EN GENERAL

S'han continuat oferint xerrades d'aprofundiment conceptual de les obres i visites guiades a les instal·lacions del Teatre; fora de l'àmbit del TNC, s'han anat consolidant els projectes següents:

Llegir el Teatre, cicle organitzat en col·laboració amb el Servei de Biblioteques de la Generalitat per mitjà

del qual 70 biblioteques de tot el territori han ofert clubs de lectura de les obres del TNC:

- 358 sessions
- 7.700 participants
- 7 textos treballats

Com a agraïment als participants dels clubs, el 6 de maig va tenir lloc al TNC un acte de cloenda amb parlaments de Xavier Albertí i del conseller de Cultura l'Hble. Sr. Santi Vila. A continuació, els participants dels clubs van assistir a la funció de *Ricard III*. Un total de 700 persones van assistir a aquest acte de *Llegir el Teatre*.

Dissenyar l'escena, cicle de xerrades sobre disseny teatral (organitzat pel TNC, el Museu del Disseny de Barcelona i la Biblioteca El Clot – Josep Benet):

- 6 sessions amb els espectacles *El coratge de matar*, *La fortuna de Sílvia*, *En la solitud dels camps de cotó*, *La senyora Florentina i el seu amor Homer*, *A tots els que heu vingut* i *Ricard III*
- 171 assistents

Lectures escèniques, cicle de converses del periodista Albert Lladó amb els directors de la temporada organitzat amb les Biblioteques de Barcelona:

- 6 sessions amb els espectacles *El coratge de matar*, *La fortuna de Sílvia*, *En la solitud dels camps de cotó*, *La senyora Florentina i el seu amor Homer*, *A tots els que heu vingut* i *Ricard III*
- 152 assistents

El programa pedagògic, doncs, un dels eixos de l'activitat del TNC, s'ha consolidat definitivament i ja representa una opció escollida per molts centres educatius i també per famílies i per públic en general.

Amb el suport del Departament d'Ensenyament

PROGRAMA SOCIAL

El TNC vol ser un teatre obert a tota la ciutadania i per això continua treballant amb diverses entitats amb l'afany de facilitar l'accés a la cultura a col·lectius que, per raons socials o econòmiques, tenen dificultats per accedir-hi o a col·lectius que troben en les arts escèniques un mitjà per a la integració social.

COL·LABORACIONS AMB ALTRES ENTITATS

Apropa Cultura, programa que uneix més de 50 entitats culturals amb entitats del sector social. Més de 1.500 centres socials d'arreu de Catalunya registrats assisteixen a espectacles del TNC a un preu especial: *L'Aplec del Remei*, *El coratge de matar*, *Celestina*, *Els perseguidors de paraules*, *La fortuna de Sílvia*, *Molt soroll per no res*, *En la solitud dels camps de cotó*, *El somni de Gulliver*, *La senyora Florentina i el seu amor Homer*, *Vània*, *Zaquizamí*, *A tots els que heu vingut*, *Vers a vers*, *Ricard III* i *Lucis et umbrae*.

- Assistents: 1.672 persones de 189 col·lectius socials diferents.

Funcions amb audiodescripció per a persones amb discapacitat sensorial amb la **Fundació ONCE**: 3 funcions en total amb els espectacles *El coratge de*

matar, *La fortuna de Sílvia* i *La senyora Florentina i el seu amor Homer*.

Funcions amb audiodescripció i subtitulació per a persones amb discapacitat sensorial amb **Aptent** i la **Fundació Vodafone**: 8 funcions en total amb els espectacles *Molt soroll per no res*, *En la solitud dels camps de cotó*, *A tots els que heu vingut* i *Ricard III*.

Deslimita'm! de la Fundació La Roda i l'Associació ImpactaT Intervencions Teatrals. El TNC col·labora amb la formació escènica dels joves participants, oferint-los la possibilitat d'assistir a alguns assajos d'espectacles de la temporada (*La fortuna de Sílvia*, *La senyora Florentina i el seu amor Homer* i *A tots els que heu vingut*) i de mantenir un intercanvi d'impressions amb l'equip artístic.

- Nombre d'assistents: 110 joves.

La Marató de TV3. Amb motiu del 25è aniversari de La Marató de TV3, el TNC va oferir 4 funcions de 4 espectacles diferents de la programació a voluntaris de La Marató: *L'Aplec del Remei*, *El coratge de matar*, *Molt soroll per no res* i *La fortuna de Sílvia*.

- Nombre d'assistents: 1.506 voluntaris/àries.

Fundació Èxit, iniciativa de voluntariat corporatiu que pretén millorar l'ocupació de joves en risc d'exclusió social a través d'un acompanyament. Un total de 4 treballadors van fer de tutors de 4 joves en risc d'exclusió.

INICIATIVES TEATRALS DE CAIRE SOCIAL

Llull a la Ciutat Nova, de Teresa Vilardell i Miquel Casamayor a la Sala Tallers, un espectacle col·lectiu fet amb l'aportació dels participants, immigrants de diversos països i joves actors professionals. En la línia

de les activitats d'aprofundiment conceptual que el TNC organitza entorn de les obres de la programació, es va organitzar un col·loqui lúdic-gastronòmic amb música en directe de l'artista d'arpa africana Sam Sussoh, i una taula rodona titulada *La cultura com a eina de cohesió i d'integració social* amb personalitats del món cultural i social.

- Nombre d'espectadors: 632 persones.
- Assistents a les activitats: 210 persones.
- Amb el suport de la Fundació Banc Sabadell.

A cor obert (Un viatge coral a l'interior de Descabelladas) d'Isabel Díaz i Teresa Urroz, una proposta sorgida d'una iniciativa social que treballa la creativitat i les arts escèniques aplicades a la superació personal en un procés de desdramatització de la malaltia. Entorn de l'obra, es va organitzar una taula rodona titulada *El teatre terapèutic* amb representants de l'Institut Català d'Oncologia, del Centre d'Intervenció Psicològica, Anàlisi i Integració Social i de l'Ajuntament de Barcelona, i un col·loqui amb les directores del muntatge, Isabel Díaz i Teresa Urroz.

- Nombre d'espectadors: 600 persones.
- Assistents a les activitats: 175 persones.
- Amb el suport de Coca-Cola.

Kalimat (Paraules), un relat de deu refugiats del camp de Nea Kavala al nord de Grècia, que fruit d'un taller d'escriptura desenvolupat l'estiu del 2016 pel projecte Paramythádes van exposar en primera persona la seva situació social. Aquest muntatge es va emetre en *streaming* als camps de refugiats de Nea Kavala el mateix dia de l'estrena.

- Nombre d'espectadors: 300 persones.

En definitiva, doncs, durant la temporada 2016/2017, s'han dut a terme tot un seguit d'activitats que refermen la voluntat del TNC de continuar dedicant tots els esforços a facilitar l'accés al teatre i a la cultura a tota la ciutadania, i molt especialment, a aquells sectors amb més risc d'exclusió social.

EL TNC EN XIFRES

7

35 ESPECTACLES

Espectacles al TNC	Espectacles	Aforament	Espectadors	Ocupació
Sala Gran	9	91.499	81.472	89%
Sala Petita	7	29.630	22.345	75%
Sala Tallers	9	11.728	8.744	75%
Altres	1	1.000	995	100%
Total	26	133.857	113.556	85%

Gires	Espectacles*	Aforament	Espectadors	Ocupació
	4	16.768	9.974	59%
*El Público, Foot-ball, La fortuna de Silvia i Gollat de cranis ESQUERDES PARRACS ENDERROCS		Produccions pròpies	Coproduccions	Companyies convidades
Tipus de producció		7	9	10
Tipus de disciplina	Teatre clàssic universal	Teatre contemporani universal	Patrimoni teatral autòcton	Teatre contemporani autòcton
	5	2	5	5
	Espectacle multidisciplinari	Teatre familiar	Música	Dansa
	2	3	3	1

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

	Nombre	Participants
Clubs de lectura amb les Biblioteques de la Generalitat de Catalunya	358	7.700
Col·loquis	10	1.300
Lectures escèniques a les Biblioteques de Barcelona	6	152
Converses sobre disseny teatral a les Biblioteques de Barcelona i al Museu del Disseny	6	171
Sessions de formació per als conductors dels clubs de lectura	7	329
Pel·lícules a la Filmoteca de Catalunya	3	283
Conferències	4	905
Taules rodones	2	40
Lectures a l'Ateneu Barcelonès	1	210
Rutes literàries	1	8
Activitats relacionades amb Poesia Barcelona	1	228
Exposicions	1	10.730
Lectura d'un text entorn de la programació (TNC)	1	164
Activitats de l'epicentre <i>Brossa, variacions i varietats</i>	10	3.329
Total	411	25.549

ABONAMENTS

PROGRAMA SOCIAL

VISITES GUIADES

Nombre d'abonaments	Espectadors que han assistit a espectacles del TNC amb el programa Apropa Cultura	Visites	Visitants
4.613	1.672	54	1.616

PROGRAMA PEDAGÒGIC	Ocupació escolar	Nombre de funcions escolars	Aforament ofert exclusivament a escoles
	8.472	24	9.676
	Alumnes assistents Un dia al TNC	Professors assistents Un dia al TNC	Guies didàctiques
	193	16	6

WEB	XARXES SOCIALS		
Usuaris	Facebook — Nombre de seguidors	Twitter — Nombre de seguidors	Instagram — Nombre de seguidors
461.192	32.863	22.172	10.210
Pàgines vistes	Youtube — Nombre de subscriptors	Youtube — Nombre de visualitzacions	
3.076.362	1.314	1.242.561	

LLOGUER D'ESPAIS		PRESÈNCIA ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ		
Actes	Persones assistents	Rodes de premsa	Notícies publicades	Entrevistes
51	59.868	20	5.328	238

DADES DE PLANTILLA

Plantilla

109

Edat mitjana

47,66

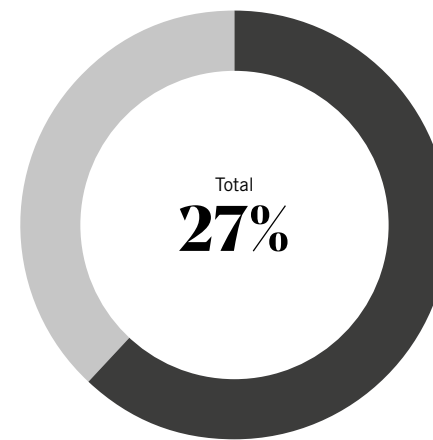
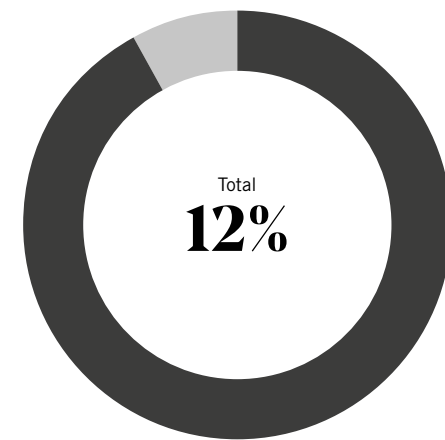
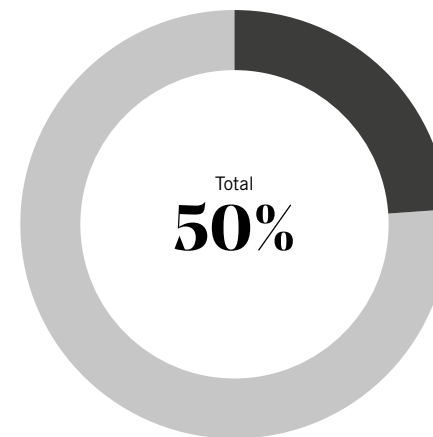
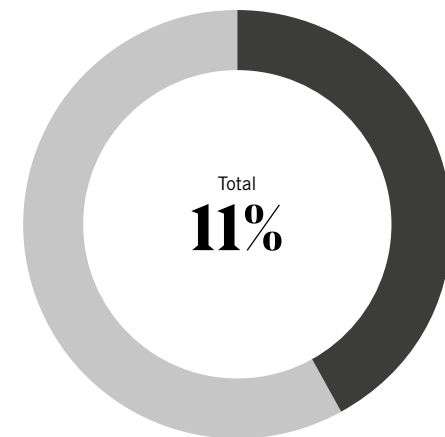
● Dones

48

● Homes

61

FORMACIÓ DE LA PLANTILA

Formació universitària
grau superior● Dones **62%**
● Homes **38%**Formació universitària
grau mitjà● Dones **92%**
● Homes **8%**Especialització en cicles
formatius o equivalent● Dones **24%**
● Homes **76%**Formació bàsica
o equivalent● Dones **42%**
● Homes **58%**

MEMÒRIA ECONÒMICA

8

41

El 2016, la liquidació del pressupost presenta un equilibri pressupostari amb un superàvit de 289.228 €. Aquest superàvit deriva bàsicament del finançament de la segona fase de renovació de la maquinària escènica de la Sala Gran, contractada el 2016, però que s'executarà durant l'estiu del 2017 (any en què es liquidarà la despesa), atès que per fer aquest canvi de maquinària es requereix que no hi hagi activitat a la sala.

La xifra d'ingressos del 2016 ha estat superior a la del 2015 en 890.056 € atès l'increment de 45.389 € en els ingressos propis, l'aplicació durant l'exercici del romanent de tresoreria de l'any anterior de 286.872 € i un increment en les transferències de la Generalitat de 557.795 €.

Pel que fa a la despesa, en comparació amb l'exercici passat, s'ha incrementat en 950.399 €, bàsicament atès un increment de 629.148 € en la xifra d'inversions executades i per un increment en la despesa cor-

rent que respon a diferents regularitzacions salarials que s'han hagut d'afrontar durant l'any, amb origen en exercicis passats.

Les inversions portades a terme han servit per millorar l'estalvi energètic de l'edifici i de les instal·lacions, per millorar els accessos de l'edifici, renovar equipaments obsolets (amb una inversió important en la primera fase de la renovació de la maquinària escènica de la Sala Gran i que continuarà en exercicis futurs) i per incrementar l'eficiència del personal mitjançant solucions TIC.

Quant a la ràtio d'autofinançament de la despesa corrent, tant el 2016 com el 2015 és del 25%. Si es té en compte la totalitat de la despesa incloent-hi les inversions, la ràtio d'autofinançament és del 23% el 2016 (25% en l'exercici anterior), atès el major pes que han tingut durant aquest any les inversions en el total del pressupost.

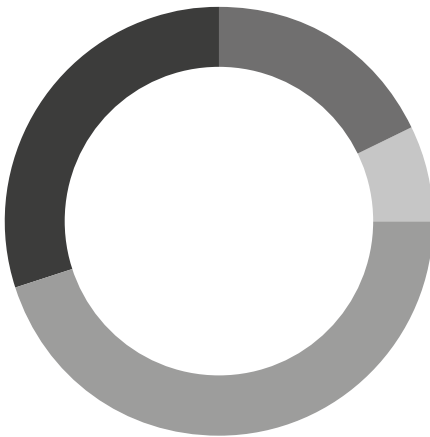
	2016 (€)	2015 (€)	Diferència (€)	Diferència (% Var.)
Venda d'entrades	1.530.308	1.577.127	-46.819	-3,0%
Gires i coproduccions	54.223	73.563	-19.340	-26,3%
Patrocinis i donacions i altres ingressos	886.972	775.424	111.548	14,4%
Aportació Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya	8.366.936	7.809.141	557.795	7,1%
Romanents pressupostaris	286.872	0	286.872	
TOTAL INGRESSOS	11.125.311	10.235.255	890.056	8,7%
Despeses generals i manteniments	1.982.767	1.979.912	2.856	0,1%
Despesa financera	549	692	-143	-20,6%
Personal d'estructura	4.830.007	4.398.128	431.880	9,8%
Despesa variable	3.210.234	3.323.576	-113.342	-3,4%
Inversions	812.525	183.378	629.148	343,1%
TOTAL DESPESES	10.836.083	9.885.684	950.399	9,6%
RESULTAT	289.228	349.571	-60.343	

INGRESSOS 2016

- Venda d'entrades
1.530.308 € (14%)
- Gires i coproduccions
54.223 € (0%)
- Patrocinis i donacions i altres ingressos
886.972 € (8%)
- Aportació Departament de Cultura
Generalitat de Catalunya
8.366.936 € (75%)
- Romanents pressupostaris
286.872 € (3%)

DESPESES 2016

- Despeses generals i manteniment
1.982.767 € (18%)
- Inversions
812.525 € (7%)
- Personal d'estructura
4.830.007 € (45%)
- Despesa variable
3.210.234 € (30%)
- Despesa financera
549 € (0%)

TRADUCCIONS

PRESENTACIÓN

Un año más tengo el honor de presentar una memoria de la temporada 2016/2017 y el placer de poder afirmar que ha sido un éxito, tanto en lo que se refiere al proyecto de teatro público que se ha dirigido a toda la ciudadanía a través de la programación artística como por la acogida del público, que se ha volcado en los espectáculos y ha acudido a las salas a disfrutar de toda la oferta. Unas creaciones de todo tipo y para todos los gustos, desde las más clásicas y populares hasta las más contemporáneas e innovadoras pasando por las propuestas para toda la familia y también, especialmente, por las iniciativas de cariz social que hacen del TNC un teatro más abierto y con el deseo de facilitar el acceso a la cultura a toda la ciudadanía y, sobre todo, a las personas que tienen más dificultades para acceder a ella.

Todo ello ha sido posible, como siempre, gracias a los creadores, a los directores, actores y actrices de la temporada y a todos los trabajadores y patrocinadores del TNC, y, evidentemente, al público, nuestro destinatario final.

La temporada 2016/2017, la cuarta de Xavier Albertí como director artístico, ha significado la consolidación de este proyecto de teatro público en que todos los ciudadanos y ciudadanas del país se han hecho suyo este teatro, una institución que este año celebra los veinte años desde la inauguración oficial en 1997 y que tiene la voluntad de continuar siendo un equipamiento cultural público de primer orden.

Esperamos que encontraréis útil esta memoria que os presentamos y que os estimulará a continuar siguiendo muy de cerca el Teatre Nacional de Catalunya.

Neus Aranda
Presidenta del Consejo de Administración
del Teatre Nacional de Catalunya

ASPECTOS RELEVANTES

La programación de la temporada 2016/2017 dio el pistoletazo de salida con la recuperación de una pieza del patrimonio musical, *L'Aplec del Remei* de Josep Anselm Clavé, la primera zarzuela en lengua catalana, de la que se hizo una representación íntegra acompañada de una dramaturgia para contextualizar la obra y redescubrir al autor con el que se considera empieza la cultura catalana moderna, las nuevas formas de ocio de la sociedad e incluso el sistema de tensiones esenciales que han vertebrado nuestra vida política durante más de 150 años.

Este preludio de piezas del patrimonio catalán ha dado paso a lo largo de la temporada a obras tan representativas como *La senyora Florentina i el seu amor Homer* de Mercè Rodoreda, una auténtica celebración de la libertad femenina en la Sala Gran, y *La fortuna de Sílvia*, una obra de una modernidad sorprendente en que se nos revela al Josep Maria de Sagarra más personal e universal.

La dramaturgia catalana contemporánea, entendida en el sentido más amplio, más multidisciplinario, también ha tenido una presencia transversal intergeneracional durante la temporada. Así, hemos asistido al estreno de los textos encargados a jóvenes autores como Marc Rosich (*A tots els que heu vingut*) o Davide Carnevali (*Actes obscens en espai públic*) y hemos sido testigos de las creaciones más diversas, como *Lucis et umbrae* de Sergi Buka, Jordi Sabatés y Victoria Szpunberg, un recorrido por la evolución de la linterna mágica; *Cosas que se olvidan fácilmente* de Xavier Bobés, una joya del teatro de objetos; y *Body sushi*, el último texto de Francesc Meseguer, surgido del buzón de textos del TNC. Unas creaciones que, cada una en su ámbito, han planteado espectáculos fuera de los márgenes del drama tradicional para invitar al espectador a reconsiderar su mirada sobre la realidad a través del juego escénico.

La presencia de autores universales también ha sido una constante de la programación y se han traducido y representado obras del repertorio europeo de primer orden. En el caso de los clásicos, acercados a una estética más contemporánea, han reforzado un pilar importante de la temporada, la creación de nuevos públicos a través su revisión, desde miradas desacomplejadas y atractivas que favorecen el acercamiento de los espectadores más jóvenes. En este sentido, la reposición del musical *Molt soroll per no res* ha sido paradigmática pero también la versión de José Luis Gómez de *Celestina* a cargo del Teatro de la Abadía, la relectura de *Vània* de Chéjov que nos ha brindado Moma Teatre y, muy especialmente, la adaptación que Lluïsa Cunillé ha hecho de *Ricard III* de Shakespeare a partir de la nueva traducción de Joan Sellent, que nos ha demostrado el sorprendente

poder de atracción que puede llegar a tener la Sala Gran con un espectáculo basado en el valor esencial de la palabra literaria, dando lugar a catarsis colectivas de extraordinaria calidad ideológica.

Además de los clásicos, los contemporáneos universales han ocupado un lugar muy destacado en la programación de la Sala Petita y por primera vez han entrado en la nómina de autores estrenados en el TNC dos autores indiscutibles de la dramaturgia europea del siglo xx: Lars Norén con *El coratge de matar* y B. M. Koltès con *En la solitud dels camps de cotó*, dos textos que se adentran en los terrenos más recónditos de las relaciones humanas de nuestra sociedad.

El epicentro patrimonial de esta temporada ha girado alrededor de la figura y la obra de Joan Brossa, uno de los creadores más eclécticos del panorama con una extensa producción tanto literaria como plástica. Así pues, el TNC, con la colaboración de la Fundació Joan Brossa, el MACBA y otras entidades, ha organizado una serie de espectáculos y de actividades en el marco del epicentro *Brossa, variacions i varietats* que ha querido ofrecer una mirada transversal sobre todas las disciplinas que cultivó para ayudarnos a comprender mejor su actualidad.

Con todo, la columna vertebradora de la relectura sobre el autor ha sido el espectáculo *Gollar-de-cranis ESQUERDES PARRACS ENDERROCS*, la creación de la nueva compañía de graduados del Institut del Teatre, IT Teatre, que, con la colaboración de la Escola Superior de Música de Catalunya y de la mano de Carles Santos y Jordi Oriol, ha conducido al espectador a la búsqueda de Brossa, de su legado esencial y de su extemporánea propuesta de futuro. En este sentido, también se ha presentado la instalación visual y sonora de Cabosanroque *No em va fer Joan Brossa*.

La programación familiar del TNC se ha consolidado con la presentación de tres espectáculos que, a partir de tres disciplinas diferentes, han acercado a los espectadores al hecho escénico: *Els perseguïdors de paraules*, la incursión del dramaturgo Marc Artigau en el teatro de texto para jóvenes; el espectáculo de danza *Zaquizamí* de la compañía Roberto G. Alonso, un canto a la diversidad, a la solidaridad y al espíritu de superación, y *El somni de Gulliver* de Roland Olbeter, un clásico transformado en una sorprendente ópera mecanizada.

La música también ha ocupado un lugar en la programación, y los conciertos *Essències* con la Orquestra Simfònica Victoria de los Ángeles y, especialmente, *Museu Obeses* del cuarteto contemporáneo Obeses, han constituido una excelente oportunidad para abrir el teatro a nuevos públicos. Y para acabar la temporada de una manera excepcional, *Letter to a Man*, una propuesta basada en los célebres diarios de Vaslav Nijinsky,

PROGRAMACIÓN FAMILIAR

del icónico Robert Wilson y el gran bailarín Mikhail Baryshnikov, ha representado una ocasión irrepetible de ver en escena a una de las figuras legendarias de la danza internacional de todos los tiempos.

Para terminar este balance de la temporada, solo me resta recordar la importancia del programa social del TNC y las tres propuestas que en él se han enmarcado: *Llull a la Ciutat Nova* de Teresa Vilardell y Miquel Casamayor, una propuesta que ha vertebrado la palabra poética de Llull con las vivencias contemporáneas de las personas de diversas creencias y países que en él han participado; *A cor obert* de Descabelladas, una propuesta surgida de una iniciativa social que trabaja la creatividad y las artes escénicas aplicadas a la superación personal en un proceso de desdramatización de la enfermedad, y *Kalimat (Paraules)*, un relato de diez refugiados del campo de Nea Kavala en el norte de Grecia que, fruto de un taller de escritura desarrollado en el verano de 2016 por el proyecto Paramythádes, expusieron en primera persona su situación social. En este mismo sentido y con el afán de ser un teatro abierto a toda la ciudadanía y de facilitar el acceso a la cultura a colectivos que tienen dificultades para acceder a ella, el TNC ha participado en el programa Apropa Cultura y el proyecto Deslimita'm, organizado por la Fundació La Roda y la Associació ImpactaT Intervencions Teatral, que trabaja con jóvenes en riesgo de exclusión social desde las herramientas teatrales.

El TNC quiere seguir contribuyendo decididamente a la difusión territorial de las artes escénicas con la organización de giras de sus montajes. Es por este motivo que, durante la temporada 2016/2017, los espectáculos *El Público* (coproducción con el Teatro de la Abadía la temporada 2015/2016), *Foot-ball* (coproducción con Gelabert Azzopardi y Mediapro la temporada 2014/2015), y *La fortuna de Sílvia* y *Gollar-de-cranis ESQUERDES PARRACS ENDERROCS* de esta temporada, además de *Lucis et umbrae* que tiene previsto girar por Catalunya en los próximos meses, han estado de gira no solo por los territorios de lengua catalana sino también, en algunos casos, fuera de Catalunya.

Finalmente, solo me queda agradeceros vuestra confianza en este proyecto compartido que es el Teatre Nacional de Catalunya, que tras cuatro años se ha convertido ya en mucho más que un mero espacio de programación y ha pasado a ser un referente para ayudarnos a pensar y repensar mejor nuestra identidad colectiva desde un sólido compromiso ético con nuestra sociedad.

Xavier Albertí
Director artístico

PROGRAMA PEDAGÓGICO

Como cada temporada el TNC ha ofrecido a todos los centros de enseñanza y a otras instituciones activadas diversas para acercar el hecho teatral a los niños y jóvenes dirigidas, por un lado, específicamente a centros educativos (infantil, primaria, secundaria y bachillerato) y, por el otro, al público en general.

PROGRAMA PEDAGÓGICO PARA CENTROS DE ENSEÑANZA

Obras recomendadas para primaria

- *Els perseguïdors de paraules*, de M. Artigau i Queralt
- *El somni de Gulliver*, de R. Olbeter (como novedad este año, tras las funciones escolares los alumnos pudieron intercambiar impresiones con el director del espectáculo)
- *Zaquizamí*, de la Cia. Roberto G. Alonso

Obras recomendadas para secundaria y bachillerato

- *Celestina*, de F. de Rojas
- *Molt soroll per no res*, de W. Shakespeare
- *La fortuna de Sílvia*, de J. M. de Sagarra
- *La senyora Florentina i el seu amor Homer*, de M. Rodoreda

Número de funciones escolares ofrecidas: 24
Número de alumnos asistentes: 8.472
Aforo ofrecido: 9.676
Ocupación final: 87,56%
Guías pedagógicas ofrecidas: 6 (*Celestina*, *Els perseguïdors de paraules*, *Molt soroll per no res*, *La fortuna de Sílvia*, *El somni de Gulliver* y *La senyora Florentina i el seu amor Homer*)

Actividades

- Taller de poesía *Vers a vers* (se ha trabajado el poema *La gàbia del llenguatge* de Joan Brossa de la mano de la actriz Anna Alarcón): 113 alumnos.
- Un día en el TNC: 193 alumnos acompañados de 16 profesores han podido disfrutar de la experiencia.

La temporada 2016/2017, el TNC se sumó a un programa educativo innovador para centros de enseñanza que quiere concretar un nuevo proyecto pedagógico a partir de la especialización en una materia singular que articule el currículum de los centros participantes, el proyecto Escoles Tàndem de la Fundació Catalunya – la Pedrera. El proyecto cuenta con el asesoramiento, seguimiento y financiación de la Fundació Catalunya – la Pedrera y la colaboración del Departamento de Enseñanza. En este primer año en el programa, el TNC ha formado tándem con la Escola Ramon Llull del barrio de la Sagrada Família de Barcelona.

PROGRAMA SOCIAL

PROGRAMA PEDAGÓGICO
PARA PÚBLICO EN GENERAL

Se han continuando ofreciendo charlas de profundización conceptual de las obras y visitas guiadas a las instalaciones del Teatro; fuera del ámbito del TNC, se han ido consolidando los proyectos siguientes:

- Llegir el Teatre*, ciclo organizado en colaboración con el Servicio de Bibliotecas de la Generalitat, por medio del cual 70 bibliotecas de todo el territorio han ofrecido clubes de lectura de las obras del TNC:
- 358 sesiones
 - 7.700 participantes
 - 7 textos trabajados

Como agradecimiento a los participantes de los clubes, el 6 de mayo tuvo lugar en el TNC un acto de bienvenida con parlamentos de Xavier Albertí y del conseller de Cultura el Hble. Sr. Santi Vila. A continuación, los participantes de los clubes asistieron a la función de *Ricard III*. Un total de 700 personas asistieron a este acto de *Llegir el Teatre*.

- Dissenyar l'escena*, ciclo de charlas sobre diseño teatral organizado por el TNC, el Museo del Diseño de Barcelona y la Biblioteca El Clot – Josep Benet:
- 6 sesiones con los espectáculos *El coratge de matar*, *La fortuna de Sílvia*, *En la solitud dels camps de cotó*, *La senyora Florentina i el seu amor Homer*, *A tots els que heu vingut* y *Ricard III*
 - 171 asistentes

- Lectures escèniques*, ciclo de conversaciones del periodista Albert Lladó con los directores de la temporada organizado con Biblioteques de Barcelona:
- 6 sesiones con los espectáculos *El coratge de matar*, *La fortuna de Sílvia*, *En la solitud dels camps de cotó*, *La senyora Florentina i el seu amor Homer*, *A tots els que heu vingut* y *Ricard III*
 - 152 asistentes

El proyecto pedagógico, uno de los ejes de actividad del TNC, se ha consolidado definitivamente y ya representa una opción escogida por muchos centros educativos y también por familias y por público en general.

Con el apoyo del
Departament d'Ensenyament

El TNC quiere ser un teatro abierto a toda la ciudadanía y por ello continúa trabajando con diversas entidades con el fin de facilitar el acceso a la cultura a colectivos que, por razones sociales o económicas, tienen dificultades para acceder a ella o a colectivos que encuentran en las artes escénicas un medio para la integración social.

COLABORACIONES CON OTRAS ENTIDADES

- Apropa Cultura, programa que pone en contacto a más de 50 entidades culturales con entidades del sector social. Más de 1.500 centros sociales de toda Cataluña registrados asisten a espectáculos del TNC a un precio especial: *L'Aplec del Remei*, *El coratge de matar*, *Celestina*, *Els perseguïdors de paraules*, *La fortuna de Sílvia*, *Molt soroll per no res*, *En la solitud dels camps de cotó*, *El somni de Gulliver*, *La senyora Florentina i el seu amor Homer*, *Vània*, *Zaquizamí*, *A tots els que heu vingut*, *Vers a vers*, *Ricard III* y *Lucis et umbrae*.
- Asistentes: 1.672 personas de 189 colectivos sociales diferentes.

Funciones con audiodescripción para personas con discapacidad sensorial con la Fundación ONCE: 3 funciones en total con los espectáculos *El coratge de matar*, *La fortuna de Sílvia* y *La senyora Florentina i el seu amor Homer*.

Funciones con audiodescripción y subtítulado para personas con discapacidad sensorial con Aptent y la Fundación Vodafone: 8 funciones en total con los espectáculos *Molt soroll per no res*, *En la solitud dels camps de cotó*, *A tots els que heu vingut* y *Ricard III*.

- Deslimita'm! de la Fundació La Roda y la Associació ImpactaT Intervencions Teatral. El TNC colabora con la formación escénica de los jóvenes participantes, ofreciéndoles la posibilidad de asistir a algunos ensayos de espectáculos de la temporada (*La fortuna de Sílvia*, *La senyora Florentina i el seu amor Homer* y *A tots els que heu vingut*) y de mantener un intercambio de impresiones con el equipo artístico.
- Número de asistentes: 110 jóvenes.

- La Marató de TV3. Con motivo del 25 aniversario de La Marató de TV3, el TNC ofreció 4 funciones de 4 espectáculos diferentes de la programación a voluntarios de La Marató: *L'Aplec del Remei*, *El coratge de matar*, *Molt soroll per no res* y *La fortuna de Sílvia*.
- Número de asistentes: 1.506 voluntarios/arias.

Fundació Èxit, iniciativa de voluntariado corporativo que pretende mejorar la ocupación de jóvenes en riesgo

de exclusión social a través de un acompañamiento. Un total de 4 trabajadores hicieron de tutores de 4 jóvenes en riesgo de exclusión.

INICIATIVAS TEATRALES DE TIPO SOCIAL

- Llull a la Ciutat Nova*, de Teresa Vilardell y Miquel Casamayor en la Sala Tallers, un espectáculo colectivo hecho con la aportación de los participantes, inmigrantes de distintos países y jóvenes actores profesionales. En la línea de las actividades de profundización conceptual que el TNC organiza alrededor de las obras de la programación se celebró un coloquio lúdico-gastronómico con música en directo del artista de arpa africana Sam Sussoh y una mesa redonda titulada *La cultura com a eina de cohesió i d'integració social* con personalidades del mundo cultural y social.
- Número de espectadores: 632 personas.
 - Asistentes a las actividades: 210 personas.
 - Con el apoyo de Fundació Banc Sabadell.

- A cor obert (Un viatge coral a l'interior de Descabelladas)* de Isabel Díaz e Teresa Urroz, una propuesta surgida de una iniciativa social que trabaja la creatividad y las artes escénicas aplicadas a la superación personal en un proceso de desdramatización de la enfermedad. Alrededor de la obra se organizó una mesa redonda titulada *El teatre terapèutic* con representantes del Instituto Catalán de Oncología, del Centro de Intervención Psicológica, Análisis e Integración Social y del Ayuntamiento de Barcelona, y un coloquio con las directoras del montaje, Isabel Díaz y Teresa Urroz.
- Número de espectadores: 600 personas.
 - Asistentes a las actividades: 175 personas.
 - Con el apoyo de Coca-Cola.

- Kalimat (Paraules)*, un relato de diez refugiados del campo de Nea Kavala en el norte de Grecia que, fruto de un taller de escritura desarrollado en el verano de 2016 por el proyecto Paramythádes, expusieron en primera persona su situación social. Este montaje se emitió en *streaming* en los campos de refugiados de Nea Kavala el mismo día de su estreno.
- Número de espectadores: 300 personas.

En definitiva, durante la temporada 2016/2017 se han llevado a cabo toda una serie de actividades que reafirman la voluntad del TNC de continuar dedicando todos los esfuerzos a facilitar el acceso al teatro y a la cultura a toda la ciudadanía, y muy especialmente, a aquellos sectores con mayor riesgo de exclusión social.

MEMORIA ECONÓMICA

En 2016, la liquidación del presupuesto presenta un equilibrio presupuestario con un superávit de 289.228€. Este superávit deriva básicamente de la financiación de la segunda fase de renovación de la maquinaria escénica de la Sala Gran, contratada en 2016 pero que se ejecutará durante el verano de 2017 (año en que se liquidará el gasto), dado que para hacer este cambio de maquinaria se requiere que no haya actividad en la sala.

La cifra de ingresos de 2016 ha sido superior a la de 2015 en 890.056€ debido al incremento en los ingresos propios de 45.389€, la aplicación durante el ejercicio del remanente de tesorería del año anterior de 286.872€ y un incremento en las transferencias de la Generalitat de 557.795€.

En cuanto al gasto, en comparación con el ejercicio anterior, se ha incrementado en 950.399€, básicamente a causa de un aumento de 629.148€ en la cifra de inversiones ejecutadas y en el gasto corriente que responde a diferentes regularizaciones que se han tenido que hacer durante el año, con origen en ejercicios pasados.

Las inversiones llevadas a cabo han servido para mejorar el ahorro energético del edificio y de las instalaciones, para mejorar los accesos al edificio, renovar equipamientos obsoletos (con una inversión importante en la primera fase de la renovación de la maquinaria escénica de la Sala Gran y que continuará en ejercicios futuros) e incrementar la eficiencia del personal mediante soluciones TIC.

En cuanto a la ratio de autofinanciación del gasto corriente, tanto en 2016 como en 2015 es del 25%. Si se tiene en cuenta la totalidad del gasto incluyendo las inversiones, la ratio de autofinanciación es del 23% en 2016 (25% en el ejercicio anterior), dado el mayor peso que han tenido durante este año las inversiones en el total del presupuesto.

INTRODUCTION

Yet another year I have the honour to introduce the report for the 2016/2017 season and the pleasure to say that it has been a success, both in terms of the public theatre project aimed at all citizens through the artistic programme and the audience's response, who have enthusiastically supported the productions and have come to the auditoria to enjoy all the shows. A wide range of creations for all tastes, from the most classic and popular to the most contemporary and innovative, including productions for the whole family and also, notably, the social initiatives that make the TNC a more open theatre that wishes to bring culture to all citizens and, above all, those who have least access to it.

This has all been possible, as always, thanks to the season's creators, directors, actors and actresses and all the TNC staff and sponsors and, of course, the audience, our final target.

The 2016/2017 season, the fourth with Xavier Albertí as artistic director, has meant the consolidation of this public theatre project in which all citizens in the country have made this theatre their own, an institution that this year celebrates its 20th anniversary since its official inauguration in 1997 and that aims to continue to be a major cultural public facility.

We hope that you will find this report useful and that it will encourage you to continue closely following the Teatre Nacional de Catalunya.

Neus Aranda
President of the Teatre Nacional
de Catalunya Board of Directors

RELEVANT ASPECTS OF
THE 2016/2017 SEASON

The 2016/2017 season programme began with the revival of a piece of musical heritage, *L'Aplec del Remei* by Josep Anselm Clavé, the first zarzuela in Catalan, which was presented in an unabridged version with a dramaturgy to contextualise it and rediscover the composer who is associated with the start of modern Catalan culture, the new forms of society leisure and even the system of essential tensions that have underpinned our political life for more than one hundred and fifty years.

This prelude of pieces of classic Catalan heritage continued during the season with plays as representative as *La senyora Florentina i el seu amor Homer* by Mercè Rodoreda, an authentic celebration of female freedom at the Sala Gran, and *La fortuna de Sílvia*, a play of surprising modernity that reveals the most personal and universal side of Josep Maria de Sagarra.

Contemporary Catalan dramaturgy, understood in the widest and most multidisciplinary sense, has also had a cross-cutting and intergenerational presence during the season. Thus, we have seen the premiere of plays by young playwrights like Marc Rosich (*A tots els que heu vingut*) and Davide Carnevali (*Actes obscens en espai públic*) and we have witnessed the most diverse creations, such as *Lucis et umbrae* by Sergi Buka, Jordi Sabatés and Victoria Szpunberg, an exploration of the evolution of the magic lantern; *Cosas que se olvidan fácilmente* by Xavier Bobés, a jewel in the theatre of objects; and *Body sushi*, the most recent play by Francesc Meseguer, from the TNC play mailbox. These are creations that, each one in its field, have offered shows beyond the margins of traditional drama to invite the audience to reconsider their view of reality through theatre.

The presence of universal playwrights has also been a fixture of the programme and some finest plays of the European repertoire have been translated and performed. The classics, with a more contemporary aesthetic, have strengthened an important pillar of the season, the creation of new audiences through their revision and uninhibited and attractive perspectives that encourage the very young. Thus, in this respect, the revival of the musical *Molt soroll per no res* has been paradigmatic but so has José Luis Gómez's version of *Celestina* by Teatro de la Abadía, the reinterpretation of *Vània* by Chekhov by Moma Teatre and, very especially, Lluïsa Cunillé's adaptation of *Ricard III* by Shakespeare based on Joan Sellent's new translation, which has shown the surprising power of attraction that the Sala Gran can have with a piece based on the essential value of the literary word, giving way to a collective catharsis of extraordinary ideological quality.

As well as classics, the universal contemporaries have occupied an outstanding place in the programme

of the Sala Petita and for the first time two indisputably important playwrights of 20th century European dramaturgy have become part of the list of playwrights premiered at the TNC: Lars Norén with *El coratge de matar* and B. M. Koltès with *En la solitud dels camps de cotó*, two plays that explore the most concealed terrains of human relations in our society.

The heritage epicentre of this season has revolved around the figure and work of Joan Brossa, one of the most eclectic creators of the panorama with an extensive production, both literary and visual. Thus, the TNC, in collaboration with the Fundació Joan Brossa, MACBA and other institutions, has organised a series of shows and activities in the framework of the epicentre *Brossa, variations and variety* that have sought to provide a cross-cutting perspective of all the disciplines cultivated to help us better understand his relevance.

However, the backbone of the reinterpretation of the author has been *Collar-de-cranis ESQUERDES PARRACS ENDERROCS*, the creation by the new company of performing arts graduates from the Institut del Teatre, IT Teatre, which in collaboration with the Higher Music School of Catalonia and directed by Carles Santos and Jordi Oriol, has led the audience in search of Brossa, his essential legacy and his extemporaneous future significance. Moreover, the visual and sound installation by Cabosanroque *No em va fer Joan Brossa*, was also presented.

The TNC's family programme has been established with the presentation of three productions that, based on three different disciplines, have introduced the youngest to the stage: *Els perseguidors de paraules*, playwright Marc Artigau's incursion into text-based theatre for the young, the dance show *Zaquizamí* by the company Roberto G. Alonso, a song to diversity, solidarity and the spirit of overcoming, and *El somni de Gulliver* by Roland Olbeter, a classic transformed into a surprising mechanised opera.

Music has also had a place in our programme and the concerts *Essències* with the Orquestra Simfònica Victoria de los Ángeles and, in particular, *Museu Obeses* by the contemporary quartet Obeses, have provided an excellent opportunity to open the Theatre to new audiences. And to complete the season in an exceptional manner, *Letter to a Man*, a production based on the famous diaries of Vatslav Nijinsky, by the iconic Robert Wilson and the great ballet dancer Mikhail Baryshnikov, was an unrepeatable opportunity to see on stage one of the legendary figures of international dance of all time.

To end this account of the season, it only remains to recall the importance of the Theatre's social programme and the three productions that have framed it: *Llull a la Ciutat Nova* by Teresa Vilardell and Miquel

FAMILY PRODUCTIONS

The Teatre Nacional de Catalunya puts at the service of all schools and other institutions an educational service to foster their work and provide support for several initiatives that improve the reception of and debate around the performing arts. Moreover, the TNC remains committed to a line of family productions to promote theatre as a cultural option in family activities.

EDUCATIONAL PROGRAMME

As in every season, the TNC has offered a wide range of activities to all education centres and other institutions to bring theatre closer to children and young people, specifically aimed at schools (primary, intermediate and secondary) and to the general public.

EDUCATIONAL PROGRAMME
FOR EDUCATION CENTRES

- Plays recommended for primary schools
- *Els perseguidors de paraules* by M. Artigau i Queralt
 - *El somni de Gulliver* by R. Olbeter (new this year, after the school performance the students were able to exchange views with the director of the production)
 - *Zaquizamí* by the Cia. Roberto G. Alonso

- Plays recommended for intermediate and secondary schools
- *Celestina* by F. de Rojas
 - *Molt soroll per no res* by W. Shakespeare
 - *La fortuna de Sílvia* by J. M. de Sagarra
 - *La senyora Florentina i el seu amor Homer* by M. Rodoreda

Number of school performances: 24
Number of students attending: 8,472
Seats available: 9,676
Seats occupied: 87.56%
Educational guides provided: 6 (*Celestina*, *Els perseguidors de paraules*, *Molt soroll per no res*, *La fortuna de Sílvia*, *El somni de Gulliver* and *La senyora Florentina i el seu amor Homer*)

- Activities
- Poetry workshop *Vers a vers* (the poem studied was La gàbia del llenguatge by Joan Brossa with the actress Anna Alarcón): 113 students.
 - A Day at the TNC: 193 students accompanied by 16 teachers enjoyed the experience.

In the 2016/2017 season, the TNC joined an innovative educational programme for schools that seeks to materialise in a new educational project based on a subject that structures the curriculum of the participating centres, the Escoles Tàndem project of Fundació Catalunya – La Pedrera. The project is guided, monitored and funded by Fundació Catalunya – La Pedrera in collaboration with the Department of Education. In this first year in the programme, the TNC has worked with the Escola Ramon Llull in the neighbourhood of La Sagrada Família in Barcelona.

Casamayor, which has complemented the poetic writing of Llull with the contemporary experiences of people of diverse beliefs and countries that have participated; *A cor obert* by Descabelladas, a production that emerged out of a social initiative that develops creativity and performing arts applied to personal triumph in a process to de-dramatise disease, and *Kalimat (Paraules)*, a story of ten refugees in the Nea Kavala camp in northern Greece who, following a writing workshop held in summer 2016 by the Paramythádes project, provided a firsthand account of their social situation. Also in this spirit and with the aim of being a theatre open to all and bringing culture to groups that have difficulty accessing it, the TNC has participated in the Apropa Cultura programme and the Deslimita'm project, organised by the Fundació La Roda and the Associació ImpactaT Intervencions Teatral, which works with youths at risk by using the tools of theatre.

The TNC wants to continue contributing decisively to the territorial spread of the performing arts by organising tours for its productions. Therefore, during the 2016/2017 season, *El Público* (co-produced along with Teatro de la Abadía in the 2015/2016 season), *Football* (a Gelabert Azzopardi and Mediapro production in the 2014/2015 season), and *La fortuna de Sílvia*, and *Collar-de-cranis ESQUERDES PARRACS ENDERROCS* in the current season, in addition to *Lucis et umbrae*, which is planning a tour around Catalonia within the upcoming months, have been on tour not only around Catalonia, but also outside the Catalan territory.

Finally, it only remains to thank you for your support for this shared project that is the Teatre Nacional de Catalunya, which after four years has become much more than a mere showcase for productions and is now a reference to help us better conceive and re-conceive our collective identity based on a solid ethical commitment to our society.

Xavier Albertí
Artistic Director

SOCIAL PROGRAMME

EDUCATIONAL PROGRAMME
FOR THE GENERAL PUBLIC

We have continued to offer talks to conceptually explore the plays and guided tours of the theatre; outside the field of the TNC, the following projects have been consolidated:

Reading Theatre, organised in partnership with the Library Service of the Government of Catalonia through which 70 libraries throughout Catalonia have offered reading clubs with TNC plays:

- 358 sessions
- 7,700 participants
- 7 plays explored

To thank the participants in the clubs, on 6 May the TNC held an event with speeches by Xavier Albertí and Santi Vila, the Catalan Minister for Culture. Then the participants in the clubs attended the performance of *Ricard III*. A total of 700 people attended this *Reading Theatre* event.

Designing the Stage, a series of talks on theatre design organised by the TNC, the Barcelona Design Museum and El Clot – Josep Benet Library:

- 6 sessions with the productions *El coratge de matar*, *La fortuna de Sílvia*, *En la solitud dels camps de cotó*, *La senyora Florentina i el seu amor Homer*, *A tots els que heu vingut* and *Ricard III*
- 171 people attended

Stage Readings, a series of talks between the journalist Albert Lladó and the season's directors organised with Biblioteques de Barcelona:

- 6 sessions with the productions *El coratge de matar*, *La fortuna de Sílvia*, *En la solitud dels camps de cotó*, *La senyora Florentina i el seu amor Homer*, *A tots els que heu vingut* and *Ricard III*
- 152 people attended

The educational project, one of the main TNC activity initiatives, has been definitively established and is now the choice of many educational centres and also families and the general public.

With the support of
Departament d'Ensenyament

The Teatre Nacional de Catalunya seeks to be a theatre open to all citizens and, to this end, it continues to work with diverse institutions to improve access to culture for groups that, for social or economic reasons, find this difficult or others who see the performing arts as a medium for social integration.

COLLABORATIONS WITH OTHER ORGANISATIONS

Apropa Cultura, a programme that brings together over 50 cultural organisations and associations from the social sector. More than 1,500 registered social centres from Catalonia have attended TNC productions at a special price: *L'Aplec del Remei*, *El coratge de matar*, *Celestina*, *Els perseguïdors de paraules*, *La fortuna de Sílvia*, *Molt soroll per no res*, *En la solitud dels camps de cotó*, *El somni de Gulliver*, *La senyora Florentina i el seu amor Homer*, *Vània*, *Zaquizamí*, *A tots els que heu vingut*, *Vers a vers*, *Ricard III* and *Lucis et umbrae*.

- Number of people attending: 1,672 people from 189 social groups.

Audio-described performances for the visually impaired with the Fundación ONCE: 3 performances of the productions *El coratge de matar*, *La fortuna de Sílvia* and *La senyora Florentina i el seu amor Homer*.

Audio-described and subtitled performances for visually and hearing impaired people with Aptent and Fundación Vodafone: 8 performances of the productions *Molt soroll per no res*, *En la solitud dels camps de cotó*, *A tots els que heu vingut* and *Ricard III*.

Deslimita'm! by Fundació La Roda and the Associació ImpactaT Intervencions Teatrals. The TNC collaborates on the stage training of the young people participating, offering them the opportunity to attend some of the rehearsals of season's productions (*La fortuna de Sílvia*, *La senyora Florentina i el seu amor Homer* and *A tots els que heu vingut*) and exchange views with the artistic team.

- Number of people attending: 110 youths.

La Marató de TV3. On the occasion of the 25th anniversary of La Marató de TV3, the TNC offered 4 performances of 4 different productions to La Marató volunteers: *L'Aplec del Remei*, *El coratge de matar*, *Molt soroll per no res* and *La fortuna de Sílvia*.

- Number of people attending: 1,506 volunteers.

Fundació Èxit, a corporate voluntary initiative that seeks to improve the employment of youths at risk of social exclusion through mentorship. A total of 4 workers acted as tutors to 4 youths at risk of exclusion.

ECONOMIC REPORT

In 2016, the budget settlement featured a budgetary balance with a surplus of €289,228. This surplus is mainly due to the funding of the second phase of renewal of the stage machinery of the Sala Gran, contracted in 2016 but to be carried out during summer 2017 (when the expense will be settled), given that there must be no activity in the auditorium.

2016 revenue was €890,056 higher than in 2015 due to a rise in the Theatre's own revenue of €45,389, the application during the financial year of the balance of liquid assets of €286,872 from the previous year and a rise in the funding from the Government of Catalonia of €557,795.

In terms of expenditure, in comparison to the previous financial year, it was increased by €950,399, mainly due to a rise of €629,148 in the amount of investment executed and in the current expenditure derived from different salary regularisations applied during the year, originating in past financial years.

Investment has helped to improve the building's energy saving and accesses, renew obsolete equipment (with a significant investment in the first phase of renewal of the stage machinery of the Sala Gran and that will continue in subsequent financial years) and enhance staff efficiency with ICT solutions.

The self-funding ratio, both in 2016 and 2015, was 25%. If we take into account the total expenditure including investments, the self-funding ratio in 2016 was 23% (25% in the previous financial year) given the greater significance during this year of investments in the overall budget.

SOCIAL THEATRE INITIATIVES

Llull a la Ciutat Nova by Teresa Vilardell and Miquel Casamayor at the Sala Tallers, a production created with the contributions of the participants, immigrants from several countries and young professional actors. In keeping with the activities organised by the TNC to conceptually explore in depth the plays on the programme, a leisure-gastronomic talk was held with live music by the African harpist Sam Sussoh and a roundtable entitled *Culture as a tool for cohesion and social integration* with figures from the cultural and social world.

- Audience: 632 people.
- Participants in the activities: 210 people.
- With the support of Fundació Banc Sabadell.

A cor obert (Un viatge coral a l'interior de Descabelladas) by Isabel Díaz and Teresa Urroz, a show that emerged out of a social initiative that develops creativity and the performing arts applied to personal improvement in a process to de-dramatise disease. Around the play a roundtable entitled *Therapeutic theatre* was held with representatives from the Catalan Institute of Oncology, the Centre of Psychological Intervention, Analysis and Social Integration and Barcelona City Council and a talk with the directors of the production, Isabel Díaz and Teresa Urroz.

- Audience: 600 people.
- Participants in the activities: 175 people.
- With the support of Coca-cola.

Kalimat (Paraules), the story of ten refugees in the Nea Kavala camp in northern Greece who, following a writing workshop held in summer 2016 for the Paramythádes project, provided a firsthand account of their social situation. This production was streamed in the Nea Kavala refugee camps on the day of its premiere.

- Audience: 300 people.

In short, during the 2016/2017 season a series of activities were developed that strengthen the TNC's aim to continue making efforts to facilitate access to theatre and culture for all citizens and, very particularly, those sectors more at risk of social exclusion.

Fotografies equip TNC: May Zircus

- P. 4 Carla Palomero, acomodadora
- P. 6 Joaquín Guirado, luminotècnic
- P. 8 Marta Guzmán, taquillera
- P. 10 Xavier Albertí, director artístic
- P. 15-16 Juan Begara i Ruth Fulgado, caracteritzadors, amb les actrius Anna Sahun i Julieta Serrano
- P. 28 Francisca Naharro, sastressa
- P. 32 María de Frutos, regidora
- P. 36 Montserrat Nolla, Conxita Chamorro, Olga Rojo, Glòria Serratosa i Olga Martí, Recursos humans
- P. 38 César Paulo, maquinista
- P. 41 José Luis Faramín, Infraestructures i manteniment

**TEATRE NACIONAL
DE CATALUNYA**

Plaça de les Arts, 1 — 08013 Barcelona
Tel. 933 065 700
info@tnc.cat — www.tnc.cat